

ת"פ 9346/04/19 - מדינת ישראל - רשות הטבע והגנים נגד סולימאן מרזוק, אשרף אבו זלף

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 9346-04-19 מדינת ישראל נ' מרזוק ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני
מאשימה
נגד
נאשמים
כבוד השופטת ענת חולתא
מדינת ישראל - רשות הטבע והגנים
1. סולימאן מרזוק
2. אשרף אבו זלף

החלטה

1. בפניי בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום בעניינם מחמת הגנה מן הצדק, לחלופין מכח דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים. בבסיס הבקשה עומדת הטענה, כי לנאשמים זכות שעניינם יטופל בדרך של "הסדר מותנה".

טענות ב"כ הנאשמים

2. נטען, כי בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מינואר 2019 נכללו כל עבירות העוון כעבירות בהן ניתן לקיים "הסדר מותנה" מלבד חריגים, שעבירת הציד אינה מנויה ביניהם.
3. נטען, כי גם מבחינת הנסיבות האישיות, עומדים הנאשמים בכל הדרישות הנחוצות, לרבות עבר פלילי נקי, היעדר הליכים פליליים נוספים וכיוצא באלו.
4. נטען, כי מאחר שכתב האישום הוגש באפריל 2019, ולא הוצע לנאשמים לסיים עניינם בהסדר מותנה, יש להורות על ביטול כתב האישום.
5. ב"כ הנאשמים הפנה בעניין זה לפסק דינו של בית משפט השלום בתל-אביב.

טענות ב"כ המאשימה

6. המאשימה מבקשת לדחות את הבקשה, מן הטעם העיקרי, כי בעבירות הנדונות אין קיימת אפשרות לסיום התיק ב"הסדר מותנה".
7. נטען, כי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מונה את העבירות המצויות בסמכות הפרקליטות והתביעה המשטרית הכלולות בהסדר, תוך ציון חריגים; וכן מונה חיקוקים ספציפיים נוספים שאינם בחוק העונשין. החיקוקים המצויים בסמכות שר החקלאות והשר להגנת הסביבה אינם מנויים בהנחיה.
8. בנוסף, התובעים על פי החיקוקים הללו, אינם מוסמכים, על פי ההגדרה בהנחיה, לסגור תיקים ב"הסדר

מותנה".

9. בשולי הדברים נטען, כי גם לגופו של עניין מכלול הנסיבות מצדיק הגשת כתב האישום ובעניינו של נאשם 1, מיוחס לו גם, כי ניסה להעלים ראיות.

דין והכרעה

10. דין הבקשה להידחות.

11. עיון בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.3042 בעניין "הסדר מותנה" שעודכנה לאחרונה ביום 3.1.19 מלמד, כי היא אינה חלה, על פי לשונה, במקרה שבפני:

סעיף א.2. להנחיה מונה את גורמי התביעה - פרקליטות ותביעה משטרתית - הרשאים לערוך הסדרים מותנים, ובנוסף מונה תובעים בהסמכת היועץ המשפטי לממשלה בהליכים לפי חוק התכנון והבניה וחקיקים ששר הכלכלה ממונה על ביצועם.

חקיקים ששר החקלאות ממונה על ביצועם (ראו חוק הגנת חיות הבר, תשט"ו-1955) או חקיקים שהשר להגנת הסביבה ממונה על ביצועם (ראו חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח-1998) אינם מנויים כלל בהנחיה;

למען הסר ספק, סעיף ב להנחיה קובע **איסור** שלא על פי החוק או שלא על ידי תובע מוסמך;

סעיף ג להנחיה מבהיר, כי החוק מסמך רשות תביעה להחיל הסדר מותנה, בדרך של הנחיה שתאושר על ידי היועץ המשפטי לממשלה וכן מבהיר, כי החלת הסדר מותנה תעשה רק על עבירות ונסיבות העומדות בדרישות החוק, אשר נקבעו במסגרת ההנחיה (ס"ק 4) וכן מבהיר, כי ההנחיה מתייחסת לגורמי התביעה המנויים בחוק (ס"ק 6).

12. לאור זאת, עולה על פי הפרשנות המילולית הפשוטה, כי ההנחיה לא נועדה לחול על רשות המאשימה ועל החקיקים בהם מואשמים הנאשמים; כי התובעים המוסמכים לנהל הליכים בשם המדינה בהליכים אלה, אינם מוסמכים לסיים הליכים בהסדר מותנה.

13. משכך, אין במקרה שבפני התנהלות המאשימה בניגוד או בסטייה מהנחיה מחייבת; אין בפני חריגה במקרה ספציפי ממדיניות כללית; אין בפני אפליה בעניינו של נאשם ספציפי לעומת מקרים אחרים. לפיכך, שורת הצדק אינה מקימה כלל במקרה זה עילה לביטול כתב האישום מחמת "הגנה מן הצדק".

14. אשר לטענה החלופית, לא מצאתי כי קיימת אפשרות משפטית או סמכות בידי מותב זה להסמך יש מאין את ב"כ המאשימה לבצע פעולות שהדין אינו מסמך אותם לעשות, או ליצור יש מאין מנגנון מנהלי רלוונטי אצל רשות המאשימה הרלוונטית מקום בו אינה קיימת כלל.

15. סבורני, בכל הכבוד, כי טענה המבקשת לתקוף את עצם חוקיות או חוקיות הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, או את הגיונו של החוק באופן כללי (דהיינו, את עצם העובדה שהנחיה בדבר "הסדר מותנה" לא הוחלה עד כה בעבירות הנדונות או כי לא הוסמכו התובעים הרלוונטיים) אין מקומה להיבחן כטענה מקדמית, בפני שופט שלום, אגב תיק ספציפי.

16. לא מצאתי כי ההלכה אליה הפנה ב"כ הנאשמים מכוונת לכך, שטענה כללית התוקפת הנחיה או מדיניות כלליים (להבדיל מטענה לחריגה, פגם או פסול בהתנהלות במקרה ספציפי, נוכח הנחיה או מדיניות

כלליים), ראוי תיבחן בפני ערכאה דיונית אגב תיק פלילי. לא מצאתי, כי ההלכה תומכת באפשרות, כי טענות או בקשות מעין אלה תיטענה במקביל בפני מאות שופטי שלום, בעשרות בתי משפט, לרבות איסוף התשתית העובדתית הכללית הנחוצה וצירוף היועץ המשפטי לממשלה כמשיב לכל ההליכים.

17. לאור זאת, גם אם אניח (בדוחק) כי קיימת סמכות פורמאלית לבית משפט השלום להידרש לטענה, אין מדובר בעניין מצוי ולעניות דעתי, בכל הכבוד, מדובר בעניין בלתי רצוי ממש: המדובר בחוסר יעילות משוועת; בחשש מיותר ממש להיווצרות החלטות שיפוטיות נוגדות; בקושי מובנה באיסוף המידע והתשתית הכלליים הנחוצים להכרעה; וכן שלל קשיים מעשיים הכרוכים ביישום ההחלטה, לו נתקבלה, במקרה קונקרטי נוכח הצורך ביצירת תשתית כללית אצל גורמי המנהל, על כל המשתמע מכך - ארגונית, תקציבית ועניינית.

ובתמצית: מדובר בעניין החורג הרבה מעבר לתחום עיסוקו המצוי והרצוי של בית משפט השלום.

18. ממילא, במקרה הנדון לא הונחה תשתית ראשונית מספקת, מעבר לטענות כלליות, המצדיקה הידרשות לטענה כוללת ולאפשרות כה מרחיקת לכת.

19. בהקשר אחרון זה יש להעיר, כי עיינתי בהחלטת בית משפט השלום בת"א, במסגרת ת"פ 17998-06-14 **מדינת ישראל נ' עינת**, מיום 9.10.18. תשומת לב ב"כ הנאשמים מופנית לכך, כי חברי, כב' השופט עלא מסראווה, הינו המותב בתיק המאוזכר ולא הנאשם בתיק.

20. גם לגופה, לא מצאתי, שיש בהחלטה זו ללמד על ענייננו: שם לא היתה כל מחלוקת, כי מדובר בעבירות ובנסיבות פרטניות המתאימות להסדר מותנה ומצויות במסכות המאשימה. המחלוקת נגעה שם אך ורק לשאלת מועד תחילת יישום הנחיית היועץ המשפטי לממשלה. לפיכך, אין ללמוד מאותו מקרה לענייננו. למותר לציין, כי מלבד האזכור הסתמי והמוטעה, ב"כ הנאשמים לא התייחס לתוכן ההחלטה, אף לא הפנה לחלקים הרלוונטיים, לדעתו, לענייננו.

21. יתרה מכך, החלטה זו של בית משפט השלום **בוטלה** במסגרת ערעור לבית המשפט המחוזי (עפ"ג (ת"א) 2361-12-18), לאחר שהמערערת הסכימה, לאור הערות בית המשפט, כי המקום המתאים לבירור טענותיה בנוגע לתחולת ההנחיה, הוא **בג"צ**. גם מסיבה זו, יש להצטער מאד על הפנייה לפסק הדין, באופן העלול היה להביא להטעה ממש.

22. נוכח כל האמור לעיל, לא מצאתי כי במקרה זה התקיימו דרישות הסף **המאפשרות או המצדיקות** המשך בחינה רצינית של אפשרות התערבות בשיקול הדעת של המאשימה באכיפה ובהחלטה על העמדה לדין.

23. לא מצאתי, כי במקרה זה פעלה המאשימה בשרירותיות, בניגוד למדיניותה הנוהגת, להנחיות מחייבות, או תוך התעלמות מנסיבות חשובות שהיתה מחויבת, כרשות מנהלית, לשקול אותן. לא מצאתי, כי בהתנהלותה חרגה המאשימה מעיקרון השוויון. משכך, אין מקום במקרה זה להענקת סעד מן הצדק, או להתערבות מנהלית בהתנהלות המאשימה.

24. מאחר שמדובר בבקשה, שכל כולה יונקת מעקרונות המשפט המנהלי והיא מנהלית באופייה, אני סבורה כי היה מקום במקרה זה, הן נוכח דחיית הבקשה, הן נוכח נימוקי הדחייה, לרבות אופן הגשתה, לשקול הטלת הוצאות על המבקשים, הן לטובת המאשימה והן לטובת הנהלת בתי המשפט.

אם מצאתי לנכון שלא לעשות כן, הרי זה אך ורק מאחר שהמאשימה לא עתרה לכך.

25. סיכומו של דבר - הבקשה נדחית.

26. בדיון הקרוב יימסר מענה לגופו של עניין לכתב האישום, אלא אם יגיעו הצדדים במשותף להסכמות אחרות.

27. המזכירות תמציא בדחיפות לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ג חשוון תש"פ, 11 נובמבר 2019, בהעדר
הצדדים.